पणायः-पाणः, पिपणायिषः-पिपणिषः, पम्पणः ; —

पणायितुम्-पणितुम्, पणाययितुम्-पाणयितुम्, पिपणायिषितुम्-पिपणिषितुम्, पम्पणितुम् ;

पणाया-[1]पणितिः, पणायना-पाणना, पिपणायिषा-पिपणिषा, पम्पणा;

पणायनम्-पणनम्, पणायनम्-पाणनम्, पिपणायिषणम्-पिपणिषणम्, पम्पणनम्;

पणायित्वा-पणित्वा, पणाययित्वा-पाणयित्वा, पिपणायिषित्वा-पिपणिषित्वा, पम्पणित्वा;

प्रपणाय्य-प्रपण्य, प्रपणाय्य-प्रपाण्य, प्रपिपणायिष्य-प्रपिपणिष्य, प्रपम्पण्य ;

पणायम् २-पाणम् २, } पणायम् २-पाणम् २, }
पणायित्वा २-पणित्वा २, } पणाययित्वा २- पाणयित्वा २, }

पिपणायिषम् २-पिपणिषम् २, } पम्पणम् २ ; }
पिपणायिषित्वा २-पिपणिषित्वा २, } पम्पणित्वा २ ; }

[2]पाणिः, [3]वणिक्, [4]विपणिः.

(967) **"पत गतौ वा"** (X-चुरादिः-1862. सक. सेट्. उभ.) **अदन्तः ।**

'—गत्यर्थे पतयेत् पतेत् ॥' (श्लो. 95) इति **देवः ।**

[5]पतकः-तिका, पिपातयिषकः-षिका, पिपतयिषकः-षिका, पतकः-तिका, [6]पिपतिषकः-षिका, पापतकः-तिका; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि

---

1. 'तितुत्रेष्वग्रहादीनाम्—' (वा. 7-2-9) इति पर्युदासात् इडत्र भवति । आयप्रत्ययपक्षे तु प्रत्ययान्तत्वादकारप्रत्ययः ।

2. 'अशिपणाय्यो रुड्लुकौ च' [द. उ. 1-61] इत्यनेन इण्प्रत्ययः, आयप्रत्ययस्य लुक् च भवति । **पाणिः**=हस्तः ।

3. '**पणेरिज्यादेश्च वः**' (द. उ. 4-8) इत्यनेन इजिप्रत्यये धात्वादेश्च वकारादेशे रूपम् । **वणिक्**=आपणिकः ।

4. 'इन्' [द. उ. 1-46] इतीन्प्रत्यये रूपम् । **विपणिः**=पण्यवीथिका ।

5. '**पत गतौ वा**' इत्यत्र विकल्पद्योतकः वाकारः अदन्तपाठविकल्पार्थः इति मते अदन्तत्वाभावे णिचि उपधावृद्धौ एवं रूपम् ।

6. '**पत गतौ वा**' इति वाकारः णिज्विकल्पार्थ इति मते णिजभावपक्षे शुद्धात् सनि एवं रूपम् , एवं यङन्तस्याप्युपपत्तिः द्रष्टव्या ।